

Jaarverslag 2017 Mensenhandel en mensensmokkel... "Online"

Als onafhankelijk Nationaal Rapporteur mensenhandel voor België maakt Myria in zijn verslag Mensenhandel en Mensensmokkel al twintig jaar elk jaar een onafhankelijke evaluatie van het beleid. Dit jaar wijdt Myria de focus van zijn verslag aan de rol van internet en sociale media in mensenhandel en mensensmokkel.

Technologische revolutie

De ontwikkeling van internet en sociale media brengt een myriade aan mogelijkheden met zich mee, maar ook gevaren. Het medium vergemakkelijkt o.a. mensenhandel en –smokkel. Aan de andere kant vergemakkelijken ze ook de bestrijding ervan.

Mensenhandel

Mensenhandelaars gebruiken internet en sociale media voor de rekrutering van slachtoffers, de marketing van hun prostitutieaanbod en het management van hun criminele activiteiten. Slachtoffers worden via Facebook of Skype gecontacteerd door loverboys, geronseld via internetadvertenties van modellenagentschappen of jobaanbiedingen via valse Facebookprofielen. Zo had in een prostitutiedossier een pooier voor de rekrutering van prostituees een vals Facebookprofiel opgesteld, waarbij hij zich voordeed als vrouw. Hij bood de slachtoffers een job aan als hostess in de showbusiness. Bij het eerste gesprek tijdens de fotoshoot manipuleerde hij de meisjes tot ze bereid waren tot seks. Daarop werd hen voorgesteld om als schijnzelfstandige escortwerk te verrichten. De lucratieve beloften werden niet ingewilligd.

Mensensmokkel

In 2016 kon Europol 17.000 smokkelaars traceren die Facebook gebruikten voor hun smokkelactiviteiten naar de EU. Alles kan besteld worden op basis van Facebook-advertenties: smokkeltrajecten, valse documenten, schijnhuwelijken. Hierbij wordt het smokkelcontact, de kostprijs, de succesrating vermeld met foto's en promotiefilmpjes. Daarnaast bieden smokkelaars op Instagram via malafide reisagentschappen smokkelreizen aan naar West-Europa. Voor het management van hun criminele activiteiten, zoals financiële discussies of transportgesprekken, gebruiken smokkelaars o.a. Viber, Skype, WhatsApp omdat ze moeilijk afgeluisterd kunnen worden.

Onderzoeksmethode

Justitie en politie gebruiken internet en sociale media zelf ook als onderzoeksmethode als bijkomend onderzoeksinstrument bij de detectie van slachtoffers, identificatie van verdachten, verhoor van slachtoffers en verdachten, financieel onderzoek, en analyse van beelden en berichten op sociale media, en smartphones. Zo duiden smokkelslachtoffers bij het verhoor van hun klachtneerlegging het Facebookprofiel van verschillende smokkelaars aan zodat deze geïdentificeerd konden worden. Ze bleken ook gekend in andere smokkeldossiers. Daarnaast kon een technische analyse gewiste Skypeberichten over smokkeltransporten inlezen.

Aanbevelingen

Politie en magistraten maken bij mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting en bij mensensmokkeldossiers veelvuldig gebruik van internet en sociale media, maar minder in dossiers van economische uitbuiting. Magistraten, politie, maar ook sociale inspectie moeten gesensibiliseerd worden en voldoende praktijkgerichte trainingen krijgen. Analyse van computers of smartphones, seks-datingsites en Facebookprofielen, zijn van onschatbare waarde om belastende foto's en chatberichten te traceren. Hiervoor moet geïnvesteerd worden in informatica, maar ook in meer capaciteit en knowhow bij de politie.

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijk openbare instelling met drie wettelijke opdrachten: de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel stimuleren, de overheden informeren over de aard en de omvang van de migratiestromen en de grondrechten van vreemdelingen beschermen. Myria is ook de onafhankelijke component van het mechanisme van Nationaal Rapporteur Mensenhandel voor België. Myria is een van de twee instellingen die in maart 2014 de bevoegdheden erfde van het oude Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, naast Unia, het Interfederaal Gelijkheidscentrum.

• PERSCONTACT

Tom Kenis • – T +32 (0)2 212 30 62 • tom.kenis@myria.be